

βρέθηκι γιουμάτου, κ' ἔρριξαν τοῦ βάρους γι' αὐτὸ 'ς τοὺν καλόριον.

Τὸ οὐδ. καὶ ὡς οὐσ. 1) Οἶνος πινόμενος ὑπὸ μοναχῶν ἐν κοινῇ τραπέζῃ κατὰ τὰς ἐπισήμους ἡμέρας ὑπὲρ ὑγείας τοῦ πατριάρχου, τοῦ ἡγουμένου ἢ γέροντος μοναστηρίου, ὑπὲρ ἄρχοντος ἢ εὐεργέτου ἢ εἰς μνήμην θανόντος, ἐνίοτε δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν κοπιῶντων ἀδελφῶν τῆς μονῆς Ἄθ. Ἡ σημ. καὶ ἐξ ἐπιστολῆς τοῦ 1728 τοῦ Γρ. Γκίκα πρὸς Χρ. Νοταρᾶν. Ἰδ. Ἐ. Legrand, Biblioth. 4, 216 «εὐχαριστοῦμεν δὲ καὶ διὰ τὸ γεμάτον ὄπου εἰς τὴν ὑγείαν ἡμῶν ἔπιεν ἡ μακαριότης σου». 2) Ἡ κατὰ τὰ ἐπιδόρπια γαμηλίου γεύματος γινομένη πρόποσις με ποτήριον πλήρες οἴνου ὑπὲρ τῶν νεονύμφων Ἄνδρ. (Κόρθ.) Ἡπ. (Πρέβ.) Λευκ. Πελοπν. (Γορτυν. Καλάβρυτ. Παλαιοχ.) Στερελλ. (Ἄχυρ.)—Μακρυγ., Ἄπομν. 2, 329 Κ.Μαρίν., Ν. Ἐστ. 2 (1928), 180 : Σὲ λίγο σήκωσε ὁ πατέρας τοῦ γαμπροῦ τὸ γιομάτο Γορτυν. Θὰ σ' κώσουμι τοῦ γιουμάτου τώρα, πιδιά Ἄχυρ. Τώρα θὰ πιοῦνε τοῦ γαμπροῦ τὸ γιμάτο Κόρθ. Σ' κώσαμι τρεῖς βουλές τοῦ γιουμάτου 'ς τοῦ γάμου σ' αὐτόθ. Φάγαμεν κι ἀρχίσαμεν νὰ σηκώνουμεν τὰ γιομάτα (ἐνν. ποτήρια) Μακρυγ., ἐνθ' ἄν. Σηκώθη ὁ πρωτοκαλεστής νὰ σηκώση τὸ γιομάτο Κ.Μαρίν., ἐνθ' ἄν. || Φρ. Σ' κώνου τοῦ γιμάτου (ἐγείρω πρόποσιν) Λευκ. Σηκώνουσι τὰ γεμάτα (προπίνουσι εἰς ὑγείαν τῶν νεονύμφων) Παλαιοχ. Συνών. ἐντολή, ντολί. 3) Γεῦμα, τὸ ὁποῖον δίδεται τὴν ἐπομένην τοῦ γάμου ἐσπέραν ὑπὸ τοῦ γαμβροῦ εἰς ἐνδειξιν ἰκανοποιήσεως ἐκ τῆς διαπιστωθείσης παρθενίας τῆς νύμφης Θάσ. 4) Τράπεζα πλήρης γλυκυσμάτων, τὰ ὁποῖα παρατίθενται κατὰ τοὺς γάμους μετὰ τὸ δεῖπνον εἰς τοὺς προσκεκλημένους Πόντ. (Ἄμισ. Ἰνέπ. Οἶν.) 5) Εἶδος χοροῦ Χίος (Πυργ.)—Λεξ. Βλαστ. 415.

γεματούλης ἐπίθ. Γ.Ξενοπ., Κατήφ., 34 γιοματούλης Πελοπν. (Γαργαλ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γεμάτος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ούλης.

Εὐτραφῆς ἐνθ' ἄν. : *Εἶναι λίγο γιοματούλης ὁ γιός μου Γαργαλ. Τήνε θέλω γιοματούλα τῆ γυναικα μου αὐτόθ. Ἄσπρη, κόκκινη, ξανθή, γεματούλα, δροσερὴ κοπέλα Γ.Ξενοπ., ἐνθ' ἄν. Συνών. γεματουλὸς 1, γεματούτσικος 2.*

γεματουλὸς ἐπίθ. ἀμάρτ. ἔματουλὸς Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἰποκορ. τοῦ ἐπιθ. γεμάτος διὰ τῆς παραγωγ. καταλ. -ουλός.

1) *Γεματούλης, ὁ ἰδ. : Καλούτσικιά 'ναι, ἔματουλή, δὲν εἶν' ἀδύνατη ἡ κοπέλα. 2) Ἐπὶ νήματος ἢ ὑφάσματος, τὸ κάπως χονδρὸν : Ἐματουλὸ νὰ τὸ κἀνης τὸ φάδι, μὴ δὲ κἀνης φιλό. Συνών. γεματουλούτσικος, γεματούτσικος 3.*

γεματουλούτσικος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἔματουλούτσικος Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γεματουλὸς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ούτσικος.

Γεματουλὸς 2, ὁ ἰδ. : Ἐμένα 'ν' ὁ κάματός μου ἔματουλούτσικος πάδα, μὰ εἶν' ἀλήθεια στρωτός (κάματος=τὸ μάλλινον νῆμα). Ἐματουλούτσικό 'ναι, κάνει καὶ 'ιά παρτό (εἶναι μᾶλλον χονδρὸν τὸ ὑφασμα, ὥστε δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ καὶ διὰ τὴν κατασκευὴν παλτοῦ). Συνών. γεματουλὸς 2, χοντρούτσικος.

γεματούτσικος ἐπίθ. Πελοπν. (Ἀρκαδ.)—Λεξ. Βυζ. Μπριγκ. γιματούτσικος Θράκ. (Σαρεκκλ.) ἔματούτσικος Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Οὐδ. γιοματούτσικο Τσακων. (Μέλαν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γεμάτος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ούτσικος.

1) Ὁ κάπως πλήρης Θράκ. (Σαρεκκλ.) Πελοπν. (Ἀρκαδ.) Τσακων. (Μέλαν.)—Λεξ. Βυζ. Μπριγκ. : *Ἐνα σταμνιούλι 'αὶ γιοματούτσικο (ἕνας μικρὸς πίθος σχεδὸν γεμάτος με λάδι) Μέλαν. 2) Γεματούλης 1, ὁ ἰδ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) : Δὲν εἶστε δὰ καὶ παχειές, ἔματούτσικες εἶστε, μὰ δὲ λέεστε παχειές. Εἶναι μιὰ 'υχιά ἔματούτσικη (μιὰ 'υχιά=μιὰ νυχιά, ὀλίγον). 3) Γεματουλὸς 2, ὁ ἰδ., Τσακων. (Μέλαν.) : Λιγάτσι γιοματούτσικο ποῖε νι, ἐρι τελεία φιλέ τὸ νέμα ντι (κάμνε τὸ νῆμα σου ὀλίγον χονδρὸν, εἶναι τελείως λεπτόν).*

γεμέκι τό, ἀμάρτ. γιμέκ' Θεσσ. (Ἀνατολ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *gemek*=γεῦμα.

Τὸ γεῦμα.

γεμεκλίκι τό, Ἴων. (Βουρλ.) Κρήτ.—Γ.Βλαχογιάν., Ἄρχ. 2, 225 Μακρυγ., Ἄπομν. 2, 147 Ε.Μπόγκ., Τουρκ. λέξ., 19 Ἐφημ. Ἐλευθερ. Λόγ. 29/3/1925, ἀριθμ. 631—Λεξ. Περίδ. Βυζ. Μπριγκ. *γεμεκλίκιν* Λυκ. (Λιβύσσ.) *γιμικλίξ'* Ἡπ. (Ζαγόρ.) Θράκ. Λέσβ. Σάμ. (Μαραθόκ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *gemeklik*=σιτηρέσιον.

1) Σιτηρέσιον, τὰ πρὸς διατροφήν ἀναγκαῖα διὰ μίαν ἡμέραν Ἡπ. (Ζαγόρ.) Λυκ. (Λιβύσσ.) Γ.Βλαχογιάν., ἐνθ' ἄν. Μακρυγ., ἐνθ' ἄν. Ε.Μπόγκ., ἐνθ' ἄν. Ἐφημ. Ἐλευθερ. Λόγ., ἐνθ' ἄν.—Λεξ. Περίδ. Βυζ. Μπριγκ. : *Τ' δίνου δέκα δραχμὲς τ'ν ἡμέρα κι τοῦ γιμικλίξ' Ζαγόρ. Ὅχι, δὲ θὰ παίρνουν ἄλλοι τοὺς λουφέδες καὶ τὰ γεμεκλίκια (λουφέδες=μισθοὺς) Ἐφημ. Ἐλευθερ. Λόγ., ἐνθ' ἄν. : «Τὰ γεμεκλίκια πρέπει ἀποφασιστικῶς νὰ δοθοῦν καὶ εἶτα θέλει βαλθῇ τάξις» Γ.Βλαχογιάν., ἐνθ' ἄν. 2) Τὰ πρὸς διατροφήν ἀναγκαῖα τρόφιμα διὰ τοὺς χωρικοὺς, ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς παραγωγῆς μέχρι τῆς νέας ἐσοδείας Ἴων. (Βουρλ.) Θράκ. Κρήτ. Λέσβ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Σάμ. (Μαραθόκ.) : *Ἐξ' τοῦ γιμικλίξ' τ' (ἔχει νὰ τραφῇ μέχρι τῆς νέας ἐσοδείας) Θράκ. Τὸ σ'τάρι δὲ βέτυχεν ὀφέτος, βορεῖ νὰ κάμωμε τὸ γεμεκλίκι μας Κρήτ. Ὁφέτος ἔβγαλα μόνο τὸ γεμεκλίκι μου αὐτόθ. 3) Σταθμὸς ἐνθα ἐγευματίζον οἱ ὁδοιπόροι Ε.Μπόγκ., ἐνθ' ἄν.—Λεξ. Βυζ.**

γεμελλάκι τό, ἀμάρτ. γεμελ-λάττι Κῶς γιμελ-λάττι Κῶς διμελ-λάκι Ρόδ. ἰμελλάκι Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πληθ. *γεμελλάκια* Θήρ.—Λεξ. Μ.Ἐγκυκλ. Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημητρ. ἰμελ-λάκια Χάλκ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γέμελλος καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -άκι.

1) Τὸ μικρὸν δίδυμον τέκνον Κῶς Νάξ. (Ἀπύρανθ.) : *Ὁ Μανόλης τῶ ὁ Ἀποστόλης, τὰ γιμελ-λάττια Κῶς. Εἶδα κάνου δὰ ἰμελλάκια;—Ἐπέθανεν ἐδὰ τὸ ἕνα Ἀπύρανθ. 2) Δίδυμος γαλαθηνὸς ἀμνὸς ἢ μόσχος Κῶς Ρόδ. : Ἡφερέμας ὁ πιστικός μας ἔναγ-γεμελ-λάττι Κῶς. Σῆμ-μερις ἄφᾶ-μεγ-γιμελ-λάττιν δοῦ φούρνου αὐτόθ. Ἡ τσουμάα μας ἔκαμε διμελ-λάκια (ἡ τσουμάα=ἡ νεαρὰ ἀγέλας) Ρόδ. 3) Κατὰ πληθ., οἱ δύο ἄκροι ἀστέρες τοῦ κέντρου τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ Σκορπίου Θήρ. Χάλκ.—Λεξ. Μ.Ἐγκυκλ. Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημητρ.*

Ἡ λ. καὶ ὡς ὄν. γυναικὸς Θήρ.

γεμελλαριά ἡ, Ἀνάφ. Χίος *δεμελλαριά* Χίος *μεγελλαριά* Σίφν.

Ἐκ τοῦ ἀμάρτ. ἐπιθ. *γεμελλάρης*.

1) Ἡ δίδυμος αἴξ Σίφν. Συνών. *διπλάρα*. 2) Ἡ αἴξ ἡ

